

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-22/2022/3
Datum: 31. 8. 2022

Kolegij predsednika Državnega zbora RS
Vse poslanske skupine
Odbor za pravosodje
Odbor za finance
Zakonodajno-pravna služba
Gp@dz-rs.si

ZADEVA: Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) – EPA: 189-IX (EVA: 2018-2030-0045) – MNENJE

Zveza: objava na portalu Državnega zbora RS

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec se je seznanil s Predlogom Zakona o varstvu osebnih podatkov – EVA: 2018-2030-0045 (EPA: 189-IX, v nadaljevanju predlog ZVOP-2), ki se nanaša na izvrševanje Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju Splošna uredba) in ureja uresničevanje ustavne pravice do varstva osebnih podatkov ter je objavljen na spletni strani Državnega zbora RS, kot ga je dne 14. 7. 2022 določila Vlada RS na svoji 8. redni seji.

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) **pozdravlja številne dopolnitve besedila in se zaveda nujnosti sprejema zakona za izvrševanje Splošne uredbe čimprej glede na to, da mineva sedmo leto od njenega sprejema in peto leto od začetka njene uporabe.** Pri ureditvi področja varstva osebnih podatkov gre glede na stanje pred začetkom uporabe Splošne uredbe sistemsko za povsem novo situacijo. V Republiki Sloveniji so namreč z začetkom uporabe Splošne uredbe glede uveljavljanja in zakonske ureditve ustavne pravice do varstva osebnih podatkov po 38. členu Ustave nastale tri skupine zavezancev. Največja skupina zavezancev so zavezanci po Splošni uredbi (to so zlasti podjetja in druge organizacije iz zasebnega in javnega sektorja), druga skupina so zavezanci s področja preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij (kot npr. policija in organi za izvrševanje kazenskih sankcij, za katere velja ZVOPOKD), tretja skupina pa so zavezanci zunaj področja uporabe prava EU, ki ne sodijo pod nobeno od prejšnjih področij (kot npr. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija). Za slednje predstavlja edini in primarni sistemski zakon glede varstva osebnih podatkov in nadzora na tem področju zgolj predlog ZVOP-2 skupaj z morebitnimi področnimi specialnimi predpisi. **Glede na navedeno bi moral sistemski predpis, t.j. predlog ZVOP-2, nasloviti številne zahtevne in raznolike izzive uresničevanja ustavne pravice do varstva osebnih podatkov pri zelo raznolikih zavezancih in v časih, ko je ta pravica pred velikimi izzivi čezmejnih obdelav, modernih tehnologij in nepredstavljivega obsega množičnih obdelav, ki jih še pred 20 leti nismo poznali.**

IP je v preteklih 5 letih na različne osnutke predloga ZVOP-2 podal številna mnenja in pripombe, ki so vsi dostopni na spletni strani IP. Prav tako se je IP v zvezi z navedenimi področji sestal na številnih

sestankih s predstavniki predlagatelja. Zadnje mnenje št. 007-52/2018/77 je podal IP 31. maja 2021 (https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/2021/MP_ZVOP2_mnenje%20IP_maj2021_koncno_za%20objavo.pdf), zato v nadaljevanju ne ponavljamo vseh že podanih skrbi in pripomb, ampak izpostavljamo nekatera ključna področja, za katera menimo, da bi morala biti deležna dodatne pozornosti zakonodajalca s ciljem zagotavljanja ustreznega pravnega varstva posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in pravne varnosti v zvezi z uveljavljanjem ustavnih pravic.

Ob tem dodatno opozarjamo na nujnost upoštevanja finančnih posledic novega okvira varstva osebnih podatkov na ravni EU in bistveno povečanega obsega dela in nalog IP ter evropsko razsežnost pristojnosti vseh nadzornih organov držav EU, saj gre za področje, ki presega meje držav članic. IP je edini organ v Republiki Sloveniji, katerega meritorne odločitve se raztezajo preko meja države. Posebej pripominjamo, da Slovenija kot država članica ne sme priti v položaj, da ne bo mogla uresničevati zakonodaje, ki je sprejeta na ravni EU in tudi ne v situacijo, da država upravljavcem zbirk osebnih podatkov (predvsem seveda v zasebnem sektorju) ne bo mogla zagotavljati enakopravnega položaja na evropskem trgu. Zagotavljanje ustreznih finančnih sredstev in kadrov, ki so predpogoj za vodenje in sodelovanje v formalnih čezmejnih postopkih inšpekcijskega nadzora in drugih postopkih v okviru Evropskega odbora za varstvo podatkov (EOVP), je formalna obveznost Republike Slovenije. Odločitve odbora, kot organa EU, so namreč za Republiko Slovenijo pravno zavezujoče. **Na koncu bi želeli še dodati, da ne gre prezreti, da ima IP primerjalno na ravni EU, že sedaj najnižja sredstva, kot to izhaja iz analiz EOVP. Zato predlagamo, da se že v predlogu ZVOP-2 predvidijo finančne posledice sprejema zakona, in sicer dodatnih 140.000 EUR na letni ravni za delo IP za dodatne štiri zaposlitve, saj gre za vnaprej znano situacijo, ki terja dodatna finančna sredstva za nemoteno delo IP.**

Zaradi lažje preglednosti in v izogib podvajanju v nadaljevanju najprej izpostavljamo štiri sklope sistemskih pripomb, ki bi jim moral zakonodajalec posvetiti posebno pozornost in ki so bili že večkrat predmet usklajevanj, saj predstavljajo izredno zahtevne izzive v okviru evropske ureditve varstva podatkov (ne le v Sloveniji). Gre po eni strani za področja, kjer bi v Sloveniji lahko nastajale težave pri zagotavljanju učinkovitega izvrševanje Splošne uredbe, po drugi strani pa gre za področja, ki so v predlogu ZVOP-2 konstitutivno urejena in so po mnenju IP v predlogu ZVOP-2 v tem delu določbe vsebinsko podhranjene.

Postopek uveljavljanja pravic posameznika (tudi ustavne pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki)

IP opozarja, da v predlogu ZVOP-2 še vedno ni vključena materialnoppravna ureditev pravic posameznikov pri upravljavcih, ki niso niti zavezanci po Splošni uredbi niti zavezanci po ZVOPOKD npr. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija. Tako niso nikjer izrecno opredeljeni vsebina, zavezanci in postopek uveljavljanja pravic posameznika. Določbe 3. odstavka 3. člena predloga ZVOP-2 temu ne zadostijo. Predlog ZVOP-2 namreč ureja zgolj nekatere postopkovne vidike uveljavljanja teh pravic, ne ureja pa celotnega postopka in vsebine teh pravic, zato dejansko posameznik glede na predlog ZVOP-2 pred temi subjekti, nima zagotovljene niti ustavne pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki po 38. členu Ustave. Glede na to da gre za ustavne pravice in v izogib ustvarjanja pravnih praznin ter negotovosti, na tako pomembnem področju uresničevanja ustavnih pravic posameznikov, IP meni, da bi bilo treba to jasno zapisati bodisi v 3. bodisi v 12. člen predloga ZVOP-2.

IP od začetka uporabe Splošne uredbe opozarja tudi na nujnost strokovne uskladitve in jasne ureditve pritožbenega postopka in pristojnosti IP glede izvajanja pravic po Splošni uredbi (tudi postopka po 77.

členu Splošne uredbe), pri tem ne sme priti do nižanja standardov glede na veljavne določbe ZVOP-1. Po mnenju IP bi bila glede na naravo ustavno zagotovljenih pravic posameznika po 38. členu Ustave zaradi zagotavljanja dostopnosti postopka za posameznika in jasnosti ureditve za posameznike, upravljavce ter nadzorni organ optimalna rešitev uvedba jasnih procesnih pravil za vodenje sui generis enotnega pritožbenega in inšpekcijskega postopka na področju uveljavljanja pravic posameznika in nadzora na podlagi prijave v zvezi s kršitvami predpisov s področja varstva podatkov. Koncept s konkretnimi predlogi sprememb posameznih določb je IP predlagatelju podrobneje predstavil v mnenju že leta 2020¹, vendar se predlagatelj ni odločil slediti predlogom IP, ampak je ohranil ločena postopka: pritožbeni postopek po Zakonu o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP) in inšpekcijski postopek po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju ZIN), torej dejansko sistem 4-tirnega postopka (tudi za uveljavljanje pravic po 77. členu Splošne uredbe). Tak sistem je za posameznika manj prijazen, postopkovno deloma neuskladen z določbami Splošne uredbe in bo v praksi zagotovo povzročal težave. Posameznik bo namreč lahko svoje pravice uveljavljal bodisi preko pritožbenega postopka po ZUP, vložitve prijave po ZIN ali vložitve prijave prijavitelja s posebnim položajem, ki kombinira pravice po Splošni uredbi, ZIN in ZUP, bodisi bo lahko IP na lastno pobudo odprl *ex-offo* klasičen inšpekcijski postopek (z bistvenimi omejitvami v skladu s 56. člena predloga ZVOP-2) po uradni dolžnosti po ZIN, pri čemer bi moral imeti za zavezance po Splošni uredbi IP enotna pooblastila, kot jih določa Splošna uredba v vseh primerih. Predlog ZVOP-2 to materijo ureja v členih 12-20 in 24-36 ter 56-58.

Nadzor izvajanja Splošne uredbe s strani sodišč

IP ponovno opozarja, da tudi s predlogom ZVOP-2 ostaja v Sloveniji neurejeno vprašanje nadzora nad izvajanjem Splošne uredbe s strani sodišč in nadzora dejani obdelave sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev ter izvršiteljev in stečajnih upraviteljev, kadar ti delujejo po nalogu sodišča. Ni namreč določeno, kateri organ je v Sloveniji pristojen za izvajanje nadzora nad zakonitostjo obdelav osebnih podatkov s strani sodišč in zgoraj navedenih izvajalcev odredb sodišča ter uveljavljanja pravic posameznikov v tem delu. V zvezi s tem velja poudariti, da Zakon o sodiščih, Sodni red in Zakon o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih (v nadaljevanju ZSICT) ne določajo, kateri nadzorni organ je v Republiki Sloveniji pristojen za nadzor dejanj obdelave sodišč, kadar ta delujejo kot sodni organ in kateri za nadzor dejanj obdelave sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev ter izvršiteljev in stečajnih upraviteljev, kadar ti delujejo po nalogu sodišča.

Tako pri sodiščih kot tudi pri sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih ter izvršiteljih in stečajnih upraviteljih gre za zavezance, za katere Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov velja v celoti. To je nedavno posebej glede sodišč v svoji odločitvi v zadevi C-245/20 potrdilo tudi Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU), ki je izpostavilo, da se Splošna uredba, razen v primerih navedenih v drugem in tretjem odstavku 2. člena, uporablja tudi za dejanja obdelave, ki jih izvajajo sodišča. Prav tako v skladu z 38. členom Ustave pravica do zasebnosti in varstva podatkov posameznikom pripada tudi v okviru sodnega postopka in delovanja sodstva nasploh. V praksi se je IP že srečal s konkretnimi primeri, ko posamezniki niso bili deležni ustreznega varstva zaradi nejasnosti razmejitve pristojnosti za nadzor obdelav osebnih podatkov s strani sodišč in zlasti tudi za obravnavo pritožb v zvezi z uveljavljanjem ustavne pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki pri sodiščih in sodnih izvedencih (podobno velja za sodne tolmače in sodne cenilce ter izvršitelje in stečajne upravitelje). Zgolj procesne kavteke, ki jih imajo posamezniki na voljo v zvezi z uveljavljanjem posameznih pravnih sredstev v okviru konkretnih sodnih postopkov namreč temu ne zadostijo.

---

¹ Mnenje IP št. 007-52/2018/61 z dne 14. 2. 2020 (dostopno na: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/2020/MP_dopis%20ZVOP-2-postopek%20glede%20pravic_14022020.pdf).

Nobenega dvoma ni, da v skladu s tretjim odstavkom 55. člena Splošne uredbe za tak nadzor niso pristojni nadzorni organi, ki so po 55. členu Splošne uredbe pristojni za opravljanje dodeljenih nalog in izvajanje prenesenih pooblastil v skladu s Splošno uredbo (torej v Sloveniji IP). Nujno pa bi bilo jasno opredeliti, kateri organ je pristojen za tak nadzor in s tem ustrezno zagotoviti izvajanje Splošne uredbe v celoti.

Deloma nekatera vprašanja obdelave osebnih podatkov in zlasti tudi varovanja osebnih podatkov s strani sodišč ureja Sodni red. Ta pa ne ureja vprašanja nadzora nad zakonitostjo obdelav, niti ne ureja uveljavljanja pravic posameznikov po Splošni uredbi. Obstoječe stanje odsotnosti izrecne pravne ureditve, ko gre za obdelave osebnih podatkov s strani sodišč, kadar ta delujejo kot sodni organ, ima za posledico, da iz veljavne zakonodaje ni razvidno, po kakšnem postopku lahko posameznik uveljavlja svoje pravice po Splošni uredbi in po kakšnem postopku pravico do učinkovitega pravnega sredstva po 79. členu Splošne uredbe, kadar je upravljavec sodišče. Upoštevajoč navedeno tudi ni jasno, kakšna je v zvezi s tem vloga Službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč po 65.a členu Zakona o sodiščih. Ob tem velja opozoriti, da uveljavljanja pravic po Splošni uredbi ne gre enačiti s procesnimi pravicami posameznikov, kot je npr. pravica določenih upravičenih oseb do vpogleda v spis ter druge procesne pravice v posameznih sodnih postopkih. Gre namreč po naravi stvari in vsebini upravičenj za povsem različne pravice. To ne pomeni, da so te pravice neomejene, saj 23. člen Splošne uredbe jasno določa, da lahko države članice z nacionalnim pravom pravice posameznikov po 12. – 22. členu Splošne uredbe omejijo, med drugim tudi za zagotavljanje varstva neodvisnosti sodstva in sodnega postopka. Morajo pa biti takšne omejitve opredeljene z zakonodajnim ukrepom, ki spoštuje bistvo temeljnih pravic in svoboščin ter je potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi.

V zvezi s tem IP dodatno opozarja, da v predlogu ZVOP-2 ni določbe iz 5. odstavka 58. člena Splošne uredbe, ki od držav članic zahteva, da z zakonom določijo, da ima nacionalni nadzorni organ za varstvo podatkov pooblastila, da sodne organe opozori na kršitve Splošne uredbe in po potrebi začne sodne postopke ali v njih drugače sodeluje, da se zagotovi izvajanje določb Splošne uredbe.

Pomanjkljive procesne določbe za izrekanje upravnih glob po Splošni uredbi

Kot je IP že večkrat opozoril, bi morala biti posebne dodatne pozornosti nujno deležna tudi ureditev kazenskih določb v predlogu ZVOP-2 (94., 114., 115. in 125. člen), zlasti v delu, ki se nanaša na opredelitev izrekanja upravnih glob in v tem kontekstu sodelovanja IP v čezmejnih postopkih nadzora.

Opredelitev posebnih prekrškovnih določbe mestoma neuskkljena in nesorazmerna

IP opozarja, da sta poimenovanje in kvalifikacija nekaterih prekrškovnih določb neustrezna oziroma nista usklajena z materialnim delom predloga ZVOP-2 (npr. 97., 101. člen). Dodatno opozarjamo, da so globe za nekatere prekrške določene nesorazmerno glede na teže različnih prekrškov (npr. 100.-112. člen) in se po eni strani hkrati podvajajo s kršitvami po 83. členu Splošne uredbe po drugi strani pa za kršitve npr. 20. člena, ki je ključen za uveljavljanje ustavne pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki, niso predvidene sankcije. Konkretno je na določenih mestih predvideno tudi nedopustno dvojno sankcioniranje npr. pravnih oseb za isto kršitev (100.-105. člen). IP zato predlaga dopolnitev 97. člena predloga ZVOP-2, in sicer tako, da se kot prekršek določi tudi kršitev 20. člena ter ponovno prouči ustreznosti in usklajenost prekrškovnih določb.

V nadaljevanju poleg zgoraj navedenih sistemskih pripomb podajamo nekaj najbolj bistvenih pripomb k posameznim členom predloga ZVOP-2.

Splošne določbe

K 3. členu

IP opozarja na vsebinsko nejasnost določbe 3. odstavka 3. člena predloga ZVOP-2 glede subsidiarne uporabe ZVOP-2. Glede na zgornja pojasnila o sistemski naravi ZVOP-2 za tiste zavezance, ki niso zavezanci po Splošni uredbi, ni jasno, kaj naj bi bil namen navedene določbe glede uporabe ZVOP-2 zanje. Z vidika veljavnosti te določbe za zavezance po Splošni uredbi pa je taka določba odveč, saj glede na prakso SEU ni dvoma o primarnosti prava EU.

K 5. členu

IP opozarja na neustreznost naslednjih definicij opredeljenih v drugem odstavku 5. člena:

- točka 2: nadzorne osebe: definicija ne omogoča izvajanja nadzorov s strani zaposlenih na IP po pooblastilu pooblaščenca;
- točka 10: definicija prekrškovne evidence ni skladna z definicijo po Zakonu o prekrških (v nadaljevanju ZP-1). Po mnenju IP podvajanje definicij v tem delu ni smiselno, zato predlaga, da se ta točka črta;
- točka 12: definicija povezovanja zbirk podatkov ni skladna z materialno določbo povezovanja zbirk, kot je opredeljena v 86. členu predloga ZVOP-2. Po mnenju IP podvajanje definicij v tem delu ni smiselno, zato predlaga, da se ta točka črta.

K 6. členu

Opozarjamo, da večina veljavnih zakonov, ki določajo obdelave osebnih podatkov npr. predpisi glede vodenja osrednjih nacionalnih zbirk osebnih podatkov, kot so centralni register prebivalstva, zbirke s področja zdravstvenega varstva in zavarovanja, niso skladni z zahtevami drugega odstavka 6. člena predloga ZVOP-2. Posledično bi IP moral večino takih obstoječih obdelav prepovedati. Smiselno bi bilo, da so obvezne sestavine zakona v predlogu ZVOP-2 opredeljene kot napotilo za zakonodajalca, ne pa kot pogoj za zakonitost obdelave. Upoštevajoč veljavno določbo upravljavec nezakonito obdeluje podatke, čeprav ima zakonsko podlago, ker ta zakonska podlaga npr. nima določenega roka hrambe.

Glede 4. odstavka 6. člena predloga ZVOP-2 izpostavljamo, da upoštevajoč veljavno določbo sedanjega 4. odstavka 9. člena ZVOP-1, manjka pogoj nujnosti, gre namreč za izjemne situacije in ne pravilo. Hkrati dodajamo, da bi bilo smiselno, da se ta določba nanaša tudi na posebne vrste osebnih podatkov, in sicer za izvrševanje točke (g) drugega odstavka 9. člena Splošne uredbe. V nasprotnem primeru sistemski predpisi nikjer ne dopuščajo možnosti dopustiti izjemoma nujno potrebne obdelave posebnih vrst osebnih podatkov.

K 8. členu

Po mnenju IP bi bilo smiselno v predlogu ZVOP-2 opredeliti tudi starostno mejo (15 let) za veljavnost splošne privolitve za obdelavo osebnih podatkov (in ne le za uporabo storitev informacijske družbe), kadar tega zakon ne določa drugače.

K 9. členu

Kot ugotavlja IP, pomeni določba 4. in 5. odstavka 9. člena bistveno otežitev pogojev za obdelavo osebnih podatkov umrlih posameznikov za namene znanstvenega raziskovanja, zgodovinskega raziskovanja, za izobraževalne, statistične ali arhivske namene.

IP predlaga, da se določba 4. odstavka preoblikuje tako, da se obseg dopustne obdelave zakonito pridobljenih osebnih podatkov za namene znanstvenega raziskovanja, zgodovinskega raziskovanja,

za izobraževalne, statistične ali arhivske namene razširi tudi na obdelavo s strani primarnega upravljavca in ne le na posredovanje tretjim.

IP predlaga, da se v 5. odstavku črta prvi del stavka, kot sledi.

»(5) ~~Za obdelavo za namene iz prejšnjega odstavka ali v~~ V okviru izvajanja svobode izražanja se lahko obdelujejo zakonito pridobljeni osebni podatki umrlih posameznikov, če tako določa zakon, če je privolitev pred smrtjo dal posameznik sam ali če je za tako obdelavo v času po smrti posameznika dana pisna privolitev naslednjih oseb v izključujočem vrstnem redu: zakonec ali zunajzakonski partner, otroci ali starši umrlega posameznika. Ne glede na določbe prejšnjega stavka se lahko za objavo ali drugo obdelavo v zgodovinskih, znanstvenih in drugih izobraževalnih publikacijah obdelujejo zakonito pridobljeni osebni podatki umrlih posameznikov, če so bili umrli posamezniki javne osebe in če tega ne prepoveduje drug zakon.«.

Postopek uveljavljanja pravic posameznika

K 13. in 14. členu

IP se zaveda potrebe po poenostavitvi obravnave zahtev posameznikov za uveljavljanje pravic, vendar pa je pri tem treba, kot smo že opozorili, zagotoviti, da poenostavitev ni v škodo posameznika in da je posameznik vedno (razen če izrecno zahteva ustno izpolnitev zahteve) ustrezno pisno obveščen in seznanjen s tem, ali in v kakšnem obsegu je bilo zahtevi ugodeno. IP v praksi opaža vse več primerov, ko skušajo upravljavci posamezniku otežiti uveljavljanje pravic tako, da formalno zahtevi ugodijo, vendar brez obrazložitve (npr. dejansko ne omogočijo seznanitve v celotnem obsegu, kot je posameznik zahteval). Predlagana ureditev z uradnim zaznamkom v primeru ugoditve, bo tako pomenila, da posameznik ne bo vedel, ali je zahtevi ugodeno, glede česa je ugodeno in ali je upravljavec res odločil o vseh podatkih. Če o tem ni formalnega obvestila, je posameznik v takih primerih bistveno na slabšem.

Praksa potrjuje, da tudi za upravljavce, ki ne bodo odločali po ZUP, nikakor ne more biti ugodilna ali zavrnilna odločitev sprejeta zgolj v obliki uradnega zaznamka, temveč mora biti v obliki pisnega obvestila, razen, če bi posameznik zahteval zgolj ustno predložitev informacij. Glavni razlogi za to so:

- izdaja obvestila je že splošno uveljavljena praksa in načeloma (razen v določenih primerih) tudi obveznosti po 12. členu Splošne uredbe. Ta obveznost upravljavcev ne obremenjuje, prosilcem pa nudi varnost;
- na zahtevo za seznanitev z lastnimi osebnimi podatki je vedno treba odgovoriti z nekim spremnim besedilom (dopis ali besedilo v e-pošti, to pa ne more biti zgolj uradni zaznamek);
- zahtevi za informacije se ne da ugoditi z uradnim zaznamkom, ki ostane pri upravljavcu;
- na zahtevo za popravek, izbris in ugovor posameznik potrebuje odziv upravljavca, ali je bilo ugodeno ali ne; torej je treba posamezniku – ne glede na to ali je ugodeno ali ne nekaj poslati – to je obvestilo;
- uradni zaznamek je po naravi stvari le notranji dokument za notranje potrebe oziroma je akt notranjega poslovanja, tj. zabeležka nekega procesnega dogodka. Ta oblika zato ne more biti uporabljena za formalno meritorno odločitev o zahtevi, tudi če je ugodilna;
- v praksi se dogajajo delne zavrnitve, upravljavec pa v obvestilu trdi da je zahtevi v celoti ugodil. V tem primeru bi posameznike prikrajšali za pravno varstvo, če bi upravljavec napravil le interni uradni zaznamek;
- ni jasno, kam naj se zapiše pravni pouk, ki ga mora prejeti posameznik v primeru zavrnitve. Edini primeren akt je »obvestilo«, nikakor pa ne uradni zaznamek.

Zato IP poziva, da se za vse primere (razen če prosilec izrecno zahteva ustno izpolnitev zahteve) določi, da upravljavec o zahtevi izda pisno obvestilo, ki mora biti obrazloženo in mora vsebovati informacije o možnosti pritožbe.

Dodatno opozarjamo na neustrezno uporabo pojma pravica, zahteva ali zahtevka. IP poudarja, da bi bilo pravilneje, da se vedno uporablja enotno pojem zahteva.

K 16. členu

IP opozarja, da ni razvidno, za katere pravice po drugem zakonu naj bi šlo pri tej določbi. Zato predlaga črtanje tega dela določbe prvega odstavka 16. člena.

IP opozarja, da drugi odstavek 16. člena predloga ZVOP-2 ni skladen z določbami Splošne uredbe, saj ne predvideva možnosti zavrnitve zahteve. Zato IP predlaga črtanje ali dopolnitev drugega odstavka 16. člena (in posledično ustrezno prilagoditev 4. odstavka 16. člena).

IP opozarja, da tretji odstavek 16. člena predloga ZVOP-2 ni skladen z določbami Splošne uredbe, saj predvideva odločitev brez vsebinske obravnave iz razlogov, ki niso skladni z razlogi za zavrnitev po Splošni uredbi. Zato IP predlaga črtanje tretjega odstavka 16. člena (in posledično ustrezno prilagoditev 4. odstavka 16. člena).

K 17. členu

Omejitve, kot so opredeljene v 17. členu, niso jasne in omogočajo širše tolmačenje kot to določa 23. člen Splošne uredbe. Izključitev obveznosti in nalog upravljavcev ali obdelovalcev izven obsega, kot ga dopušča 23. člen Splošne uredbe, ni dopustna. Slednji določa, da se lahko z zakonodajnim ukrepom omeji obseg pravic in obveznosti iz 12. do 22. in 34. člena Splošne uredbe, pa tudi 5. člena Splošne uredbe, kolikor njegove določbe ustrezajo pravicam in obveznostim iz 12. do 22. člena, če taka omejitev spoštuje bistvo temeljnih pravic in svoboščin ter je potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za zagotavljanje ciljev, kot so navedeni v 23. členu Splošne uredbe.

Dodatno IP ugotavlja, da predlog ZVOP-2 ne zajema v celoti nacionalnih določb za uveljavitev določb 85., 86., 88. in 89. člena Splošne uredbe glede obdelav za posebne namene (obdelava v zvezi z izvrševanjem pravice do svobode izražanja in obveščanja, obdelava v okviru zaposlitve, obdelava v zvezi z dostopom javnosti do uradnih dokumentov, obdelava v namene arhiviranja v javnem interesu, v znanstveno- ali zgodovinskoraziskovalne namene ali statistične namene).

K 18. členu

IP opozarja, da določbe prvega in drugega odstavka 18. člena niso skladne z zahtevami Splošne uredbe, saj predvidevajo zoženje pravic posameznikov preko obsega, kot ga dopušča Splošna uredba. Ob tem opozarjamo, da drugi zakoni izvrševanja pravic po Splošni uredbi ne urejajo, saj procesnih pravic, kot je npr. pravica stranke s pravnim interesom do vpogleda v spis ipd. ne gre enačiti s pravicami po Splošni uredbi.

Glede določb 5. odstavka 18. člena IP poudarja, da bi morala smiselna uporaba določb Splošne uredbe veljati zgolj za obravnavo pritožb, ne pa tudi za obravnavo zahtev po Zakonu o pacientovih pravicah.

Varnost osebnih podatkov in ocena učinka

K 22. členu

IP opozarja, da ni jasen namen in vsebina obveznosti po 22. členu predloga ZVOP-2, ki pomeni deloma dvojno urejanje obveznosti glede varovanja podatkov, ki so opredeljene že v Splošni uredbi in obveznosti po Zakonu o informacijski varnosti (v nadaljevanju ZInfV), pri čemer pa ni povsem jasen vsebinski pomen določb 22. člena, prav tako pa ni jasno razmerje med določbami Splošne uredbe (npr. glede obveščanja IP o kršitvi varnosti osebnih podatkov po 33. členu Splošne uredbe) in ZInfV ter posledično razmerje med IP in nadzornim organom po ZInfV ter razlogi za tako ureditev.

Glede določbe o hrambi osebnih podatkov v zasebnem računalniškem oblaku IP opozarja, da določba tretjega odstavka 22. člena ni jasna. Kot izhaja iz obrazložitve, naj bi bil namen te določbe, da »gre za dolžnost upravljavca osebnih podatkov, da s pogodbo z obdelovalcem zagotovi, da mu je fizična lokacija vedno znana«. Poznavanje lokacije je bistveno in ta obveznost izhaja že iz Splošne uredbe, ne glede na občutljivost podatkov. Lahko gre torej za splošno obveznost, če pa je namen preprečiti, da bi se določene nacionalne zbirke podatkov, ki so posebej občutljive, kot so recimo centralni register prebivalstva, biometrijski ali genski podatki, hranile v tujini izven EU, potem bi to morali jasneje določiti. Slednje namreč iz navedene določbe ne izhaja. Če predlagatelj meni, da je hramba podatkov tako pomembnih zbirk izven Slovenije tvegana, naj to v celoti prepove (vsaj v razmerju do tretjih držav), kolikor je to dopustno glede na to, da to ne bi smelo ovirati prostega pretoka osebnih podatkov v EU, kadar ti pogoji veljajo za čezmejno obdelavo takih podatkov (53. uvodna navedba Splošne uredbe).

IP zato predlaga, da se člen črta ali pa bistveno dopolni.

K 23. členu

IP opozarja, da prvi do četrta odstavek 23. člena niso skladni z določbami Splošne uredbe, zato predlaga, da se ti odstavki črtajo.

Če želi predlagatelj k obveznosti izdelave ocene učinkov zavezati tudi zavezance, ki niso zavezanci po Splošni uredbi, bi bilo smiselno to zapisati na enostaven način in s sklicem na Splošno uredbo brez nepotrebnega podvajanja določb.

Postopki pred nadzornim organom

K 24. členu

IP ponovno predlaga, da se 24. člen predloga ZVOP-2 s ciljem usklajenosti s 58. in 77. členom Splošne uredbe spremeni, kot sledi:

»V postopkih pred nadzornim organom po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, in Splošne uredbe, če ta zakon ne določa drugače.«

K 25. členu

IP opozarja, da ni ustrezna določba zadnjega stavka prvega odstavka 25. člena, ki preprečuje, da bi IP posameznika seznanjal z vsebino dejanj. Bistveno je, da se posameznik, na katerega se podatki nanašajo, ne seznanja z vsebino podatkov, ki so predmet postopka pred IP. Zato predlagamo, da se ta stavek bodisi črta bodisi dopolni.

K 27. členu

IP opozarja, da se z določbami 3.-7. odstavka 27. člena predloga ZVOP-2 IP postavlja v podrejen položaj glede na druge inšpekcijske organe in predlaga, da se 3.-7. odstavek 27. člena črtajo ter se ta materija uredi na sistemski ravni v skladu s sodno prakso Ustavnega sodišča za vse nadzorne organe v ZIN.

IP opozarja, da 9. in 10. odstavek 27. člena nista skladna z 58. členom Splošne uredbe, zato predlaga, da se ta dva odstavka črtata in se v prvem odstavku 27. člena predloga ZVOP-2 s ciljem usklajenosti s 58. členom Splošne uredbe doda nova 8. točka, kot sledi:

»8. druga pooblastila, ki jih določa Splošna uredba in zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.«.

Pooblastilo, kot je predlagano v novi 8. točki prvega odstavka 27. člena, je nujno za uskladitev predloga ZVOP-2 s prvim odstavkom 58. člena Splošne uredbe.

K 28. členu

IP predlaga, da se v prvem odstavku 28. člena predloga ZVOP-2 s ciljem usklajenosti z drugim odstavkom 58. členom Splošne uredbe 5. točka spremeni, kot sledi:

»5. odredi druge ukrepe, določene s tem zakonom, z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, s Splošno uredbo ali drugim zakonom;«.

Določbi 2. in 3. odstavka 28. člena predloga ZVOP-2 nista skladni s Splošno uredbo in pomenita nedopustno omejevanje pooblastil nadzornega organa pri določenih upravljavcih in obdelovalcih. Gre tudi za kršitev načela enakosti, saj se enaki primeri urejajo na drugačen način, poleg tega pa se določbe tega odstavka v praksi niti ne da izvesti, saj ni pojasnjeno, kateri so milejši ukrepi. Kot je IP že večkrat pojasnil, je načelo varnega pristana, torej neodgovornost ponudnika storitev gostiteljstva za podatke, ki jih je shranil na zahtevo prejemnika storitve, v celoti in do konca izpeljano v ZEPT in ni zato nobene potrebe, da se ta tematika parcialno in pomanjkljivo ter v nasprotju s Splošno uredbo ureja v ZVOP-2. IP predlaga črtanje 2. in 3. odstavka 28. člena predloga ZVOP-2.

IP opozarja, da pomeni določba 5. odstavka nesprejemljivo omejevanje pristojnosti IP oziroma izničenje samega smisla izvedbe nadzora. IP zato predlaga črtanje 5. odstavka 28. člena predloga ZVOP-2.

K 29. členu

IP predlaga, da se v 29. členu predloga ZVOP-2 s ciljem usklajenosti s 57., 58. in 77. členom Splošne uredbe doda nov drugi odstavek, kot sledi: *»(2) Ta oddelek se uporablja tudi v postopkih obravnave pritožb posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zaradi kršitev njihovih pravic iz 15. do 22. člena Splošne uredbe.«.*

K 30. členu

Roke za odločitev nadzornega organa že določa drugi odstavek 78. člena Splošne uredbe, ki določa, da ima vsak posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravico do učinkovitega pravnega sredstva, kadar nadzorni organ, ki je pristojen na podlagi 55. in 56. člena Splošne uredbe, ne obravnava pritožbe ali če posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, v treh mesecih ne obvesti o stanju zadeve ali odločitvi o pritožbi, vloženi na podlagi 77. člena Splošne uredbe. Iz tega ne izhaja nujno, da je treba odločiti v 3 mesecih, ampak zgolj, da je treba posameznika v 3 mesecih obvestiti o stanju zadeve. Dodatno IP izpostavlja, da iz predlagane določbe 2. odstavka 31. člena predloga ZVOP-2 ni jasno, ali je mišljeno, da mora nadzorni organ o prijavi vedno odločiti z odločbo.

IP zato predlaga črtanje 2. odstavka 30. člena predloga ZVOP-2.

Posebne določbe

K 38. členu

IP predlaga dopolnitev 4. odstavka tega člena, in sicer tako, da se med podatke, ki se lahko pridobijo, doda tudi podatek o lastniku in uporabniku vozila, s čimer bi se preprečilo pretirano zaračunavanje pridobivanja teh podatkov zunanjih pooblaščenec v primeru, ko je treba najti lastnika vozila. IP se namreč v praksi večkrat srečuje s primeri, ko npr. stroški pridobivanja podatkov o lastniku ali uporabniku vozila bistveno presegajo znesek, ki se potem lastniku ali uporabniku vozila zaračuna zaradi neplačila ali prekoračenega časa parkiranja.

K 40. členu

IP opozarja, da IP kot nadzorni organ, ne more prevzeti vloge drugostopenjskega organa za odločanje v upravnih zadevah posameznih upravljavcev. Prav tako to ne izhaja iz pristojnosti nadzornih organov, kot jih opredeljuje Splošna uredba. Zato predlagamo, da se 4. odstavek 40. člena spremeni kot sledi:

»(4) Če je zahteva za posredovanje osebnih podatkov delno ali v celoti zavrnjena, lahko vlagatelj v primeru, ko se zahteva nanaša na posredovanje osebnih podatkov iz uradnih evidenc ali javnih knjig, zahteva, da o njegovi vlogi najprej odloči organ druge stopnje po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek. Kadar ta zavrne zahtevo ali kadar na prvi stopnji odloča organ druge stopnje sam, lahko vlagatelj zahteva sodno varstvo, o katerem odloča pristojno sodišče v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor. V primeru zavrnitve zahteve za posredovanje osebnih podatkov iz zbirk, ki niso uradne evidence ali javne knjige, lahko vlagatelj zahteva sodno varstvo, o katerem odloča sodišče s splošno pristojnostjo v skladu z zakonom, ki ureja nepravdni postopek.«.

Predlagamo, da se 8. odstavek 40. člena črta, saj opredeljuje obveznosti obdelovalcev, ki ne izhajajo iz Splošne uredbe in so izvorno obveznosti upravljavcev. Obdelovalec pa zgolj na podlagi pogodbe ali dogovora in brez ustrezne pravne podlage ne more postati upravljavec, ampak lahko zgolj v imenu in za račun upravljavca izvaja upravljavčeve naloge.

Nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov Republike Slovenije

K 53. členu

IP opozarja, da predlog ZVOP-2 nikjer ne določa pristojnosti IP za izvršbe odločitev IP. Glede na določbe ZUP je tako za izvršbe odločitev IP pristojen organ prve stopnje, kar je v primeru odločanja o pravicah posameznika, kjer IP nastopa kot organ druge stopnje, nelogično in nesmiselno (v praksi pa neizvedljivo), saj IP v svojih odločitvah odloča o kršitvah oziroma odreja zavezancem izvršitev pravic posameznikov, nalog ali obveznosti, ki jih sami zavezanci niso izvršili oz. jih nočejo izvršiti.

IP zato predlaga, da se v 53. členu predloga ZVOP-1 dodajo ustrezni odstavki (po vzoru določb 27.a člena ZDIJZ), s katerimi bo IP opredeljen kot organ pristojen za izvedbo upravne izvršbe na predlog posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki s prisilitvijo, po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

K 54. členu

IP predlaga, da se s ciljem uskladitve predloga ZVOP-2 s 57. in 58. členom Splošne uredbe dopolni prvi odstavek 54. člena predloga ZVOP-2, kot sledi:

»(1) Nadzorni organ opravlja naloge iz 57. člena Splošne uredbe, še zlasti:

...

15. olajša postopek vložitve pritožb in zahtev iz 12., 13., 14. in 3. odstavka 18. člena tega zakona, zahtev iz 29. člena tega zakona in drugih vlog v postopku inšpekcijskega nadzora glede varstva osebnih podatkov iz 36. člena tega zakona, in sicer tako, da lahko pripravi obrazce, ki se lahko vložijo tudi v elektronski obliki;

...

17. izvaja druge naloge, določene s tem zakonom in Splošno uredbo.«.

K 56. členu

IP izpostavlja, da nikjer ni opredeljeno, kako se bo izvajal nadzor nad zakonitostjo obdelav osebnih podatkov s strani sodišč, kadar delujejo kot sodni organ in dejanj obdelave sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev ter izvršiteljev in stečajnih upraviteljev, kadar ti delujejo po nalogu sodišča. Sodišča in sodni izvedenci, sodni cenilci in sodni tolmači ter izvršitelji in stečajni upravitelji, kadar ti delujejo po nalogu sodišča namreč iz obveznosti spoštovanja Splošne uredbe niso izvzeti. Določba tretjega odstavka 55. člena Splošne uredbe določa zgolj to, da nadzorni organi, kot jih predvideva Splošna uredba, niso pristojni za nadzor obdelave sodišč, kadar delujejo kot sodni organ.

IP poudarja, da iz odločitev Ustavnega sodišča (8. tč. obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-92/12-13 z dne 10. 10. 2013) izhaja, da je IP vedno pristojen za nadzor nad izvajanjem postopkov za zagotavljanje varnosti osebnih podatkov ter nad delom pravosodne, tožilske in druge uprave. To še zlasti velja tudi glede nadzora pri Varuhu človekovih pravic, pri katerem lahko IP glede na določbe 7. odstavka 56. člena predloga ZVOP-2 nadzor začne le na podlagi prijave prijavitelja ali pa na zahtevo varuha, ne pa tudi na podlagi utemeljene anonimne prijave ali sporočila o nepravilnosti.

Prav tako IP ponovno izpostavlja, da niso jasne in bodo v praksi težko izvedljive določbe 4. odstavka 56. člena predloga ZVOP-2, ki postavljajo pod vprašaj samo smiselnost nadzora IP v takih primerih.

V zvezi s tem IP dodatno opozarja, da v predlogu ZVOP-2 ni določbe iz 5. odstavka 58. člena Splošne uredbe, ki od držav članic zahteva, da z zakonom določijo, da ima nacionalni nadzorni organ za varstvo podatkov pooblastila, da sodne organe opozori na kršitve Splošne uredbe in po potrebi začne sodne postopke ali v njih drugače sodeluje, da se zagotovi izvajanje določb uredbe.

IP predlaga, da se upoštevajoč vse navedeno določbe 56. člena predloga ZVOP-2 ustrezno dopolnijo.

K 58. členu

IP predlaga, da se v izogib nejasnosti poenoti uporaba terminologije in se 58. člen predloga ZVOP-2 dopolni kot sledi:

»Nadzorne osebe neposredno opravljajo nadzore po tem zakonu, po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor in po Splošni uredbi, pri nadzorih pa lahko sodeluje strokovno osebje nadzornega organa.«.

Prenos podatkov

K 66. členu

IP opozarja, da ni jasna določba 3. odstavka 66. člena predloga ZVOP-2, glede izdajanja dovoljenj za prenos. Glede na 49. člen Splošne uredbe v primeru prenosov, ki temeljijo na odstopanjih v tem členu, nadzorni organ ne izdaja dovoljenj za prenos, saj gre za odstopanja od tega pravila.

Področne ureditve obdelave osebnih podatkov

K 68. členu

IP izpostavlja, da je neustrezna določba prvega in drugega odstavka 69. člena predloga ZVOP-2 določba, ki:

- po eni strani zelo omeji (bistveno bolj kot doslej ZVOP-1) obdelavo osebnih podatkov s strani samih upravljavcev za raziskovalne namene;
- po drugi strani pa popolnoma in neomejeno odpre možnosti posredovanja osebnih podatkov za namen raziskovanja raziskovalnim organizacijam in raziskovalcem brez obstoja kakršnihkoli dodatnih pravnih podlag.

K 75. členu

IP opozarja, da se zdi izrecna zakonska opredelitev avtomatične dopustnosti snemanja zvoka pri vsakem izvajanju videonadzora pretiran poseg v informacijsko in komunikacijsko zasebnost, zato predlaga, da se zakonska določba 7. odstavka 75. člena predloga ZVOP-2 bodisi črta bodisi se opredeli, da zbirka posnetkov lahko glede na namen izvajanja videonadzora in upoštevajoč načelo sorazmernosti vsebuje sliko, podatek o lokaciji, datum in čas posnetka in izjemoma tudi zvok.

Dodatno opozarjamo glede obveznosti objave obvestila, da pomeni ureditev, ki predvideva, da mora biti namen obdelave (izvajanja videonadzora) naveden na osnovnem obvestilu, množično spreminjanje obstoječih obvestil in s tem obsežne stroške za številne upravljavce, saj tega sedaj ni na obvestilih, obenem pa je namen določen oz. omejen z zakonom in ni izjeme, da bi to lahko bilo navedeno (zgolj) na spletni strani upravljavca.

K 77. členu

IP opozarja, da bi bilo treba glede na izkušnje iz nadzorov IP, ki kažejo na to, da se videonadzor pogosto zlorablja za namene izvajanja stalnega nadzora nad zaposlenimi, 4. odstavek 77. člena predloga ZVOP-2 dopolniti na način, da bo izrecno opredeljeno, da lahko neposredno spremljanje dogajanja pred kamerami izvajajo samo osebe, ki so izrecno pooblašene za zagotavljanje varnosti, oziroma varnostno osebje upravljavca ali obdelovalca in ne katerikoli pooblašeni zaposleni.

Obdelava osebnih podatkov z uporabo biometrije

K 80. – 83. členu

Predlog ZVOP-2 pomembno širi možnosti uporabe biometrijskih ukrepov v zasebnem sektorju. Trenutno veljavni ZVOP-1 namreč omejuje možne namene, zahteva predhodno odločbo IP in dopušča uporabo biometrijskih ukrepov le nad zaposlenimi, privolitev posameznika pa ne zadostuje. Glede biometrijskih ukrepov je zato nujno treba opozoriti tudi na slabosti in nevarnosti biometrije, ki se v javnosti premalo poudarjajo, saj se izpostavljajo samo praktičnost in enostavnost uporabe. Biometrija temelji na vedenjskih ali fizičnih lastnostnih posameznika in obdelava teh podatkov pomeni poseg v

celovitost in dostojanstvo posameznika, poleg tega pa gre za praktično trajne in nespremenljive identifikatorje posameznika, ki jih realno ni mogoče zamenjati ali dobiti novih.

Pri drugih načinih identifikacije, t.j. s tem, kar vemo ali kar imamo, je namreč praviloma lahko relativno enostavno dobimo nov identifikator, pri prstnih odtisih, podobi obraza, mrežnici itd. pa to realno ni mogoče.). Navedeno ima lahko resne posledice za posameznika v primeru zlorab. Prav tako velja, da biometrija temelji na približkih – če jo primerjamo z gesli, kjer moramo vnesti 100% točno geslo, biometrija spusti posameznika v sistem tudi če ni pravega ujemanja in dopušča tako lažne pozitivne (dovoli dostop nepooblaščenim osebam) kot lažne negativne zadetke (zavrne legitimno osebo). Prav tako ni zanemarljivo, da so razlike z vidika posega v pravice posameznika tudi med posameznimi biometrijskimi metodami, saj sta zajem in nadaljnja obdelava podatkov včasih možna brez vednosti posameznika (npr. pri prepoznavi obraza). Zato IP ocenjuje, da bi bilo treba predlagane določbe predloga ZVOP-2 bistveno dopolniti.

Predlog ZVOP-2 namreč omogoča dodatne namene, in sicer med drugim varstvo točnosti identitete strank, uporabo pri zaposlenih, pri pogodbenih partnerjih ter uporabo biometrijskih ukrepov v določenih primerih nad strankami. IP meni, da bi bil potreben širok strokovni in javni razmislek, ali obstajajo utemeljene potrebe po tem, da se dovoli uporabo biometrije tudi nad strankami, komitentami, zavarovanci in drugimi uporabniki storitev zasebnega sektorja. Če glede tega obstaja družbeni konsenz, ob upoštevanju tveganj, ki jih prinaša biometrija, potem je treba pogoje zelo previdno urediti.

IP opozarja, da predvsem podlaga v privolitvi posameznika, še manj pa v pogodbi s posameznikom, ne zagotavljata ustrezne sorazmernosti in varovalke pred neomejenim širjenjem uporabe biometrije. Posameznik bo namreč v obeh primerih hitro postavljen pred dejstvo »vzemi ali pusti«. Zlasti v primeru pogodbe je zelo verjetno, da bodo nekateri upravljavci v zasebnem sektorju kot obvezni del pogodbe o zagotavljanju storitev zahtevali uporabo biometrije (npr. za ugotavljanje ali preverjanje identitete). Predvidevamo, da bi do tega lahko prišlo zlasti v bančnem, zavarovalniškem in sektorju elektronskih komunikacij, pri čemer se bo potrebnost biometrije utemeljevala s pogodbenimi pogoji in namenom varstva točnosti identitete strank (npr. za uporabo mobilnih aplikacij ipd.). S predlagano ureditvijo se odločitev o uporabi biometrije v zasebnem sektorju v pomembnem delu prepušča zasebnemu sektorju in ne zakonodajalcu oziroma nadzornemu organu, ki lahko pri odločanju primerno upoštevatata tudi tveganja za človekove pravice in celoviteje presodita nujnost uporabe biometrije. Varovalka, da morajo biti biometrijski podatki izključno pod nadzorom posameznika, je sicer koristna, a po našem mnenju ne zadostuje.

Po mnenju IP je edina ustrezna in dovolj močna varovalka glede pravne podlage določitev podlage v področnem zakonu, kjer se lahko vsakič opravi splošna in strokovna razprava, ali se uporabo biometrije v določenem sektorju dovoli ali ne, pri čemer se upoštevajo vse priložnosti, nevarnosti, prednosti in slabosti in ne samo praktični vidiki. Pri tem je pomembno upoštevati tudi možnosti nadaljnjih in drugotnih uporab v zasebnem sektorju obdelovanih biometrijskih značilnosti, npr. s strani represivnih organov. Ta vidik lahko primerno obravnavata edino le zakonodajalec in nadzorni organ za varstvo podatkov, ne pa posameznik ali ponudnik storitev.

Zato IP predlaga, da se s ciljem zagotavljanja sorazmernosti in omejitve resnih posegov v zasebnost posameznikov z uporabo biometrijskih ukrepov 1., 2. in 3. odstavka 82. člena predloga ZVOP-2 spremenijo, kot sledi:

»(1) Obdelava biometričnih osebnih podatkov v zasebnem sektorju se lahko izvaja le v skladu z določbami tega člena, če tako določa zakon in če je to nujno potrebno za opravljanje dejavnosti, za

varnost ljudi, varnost premoženja, varovanje tajnih podatkov, varovanje poslovnih skrivnosti ali za varstvo točnosti identitete strank.

(2) Oseba zasebnega sektorja lahko obdeluje biometrične osebne podatke tudi glede svojih strank. Taka obdelava je dopustna, če to za namene varovanja interesov iz prvega odstavka tega člena določa drug zakon.

(3) Obdelava biometričnih osebnih podatkov v zasebnem sektorju se sme izvajati tudi v zvezi s strankami upravljavca, kadar se na ta način zagotavlja varstvo točnosti njihove identitete in pod pogojem, da to za namene varovanja interesov iz prvega odstavka tega člena določa drug zakon ter pod pogojem, da so biometrični podatki ves čas pod izključno oblastjo stranke.

Predlagamo, da se črta drugi stavek prvega odstavka 82. člena, saj je potrjevanje glede na določbe Splošne uredbe prostovoljno in v ničemer ne zagotavlja, same zakonitosti obdelave.

Dodatno opozarjamo, da bi bilo smiselno uskladiti uporabo pojmov »genski podatki« (in ne genetski) s pojmi, kot so opredeljeni v Splošni uredbi.

K 93. členu

Vpogled v identifikacijski dokument bi bilo po mnenju IP smiselno dopustiti tudi za namen zagotavljanja točnosti in ažurnosti osebnih podatkov, in sicer vsem upravljavcem, podobno kot je to doslej določal 18. člen ZVOP-1. Predlagamo, da se v tem delu prvi odstavek 93. člena predloga ZVOP-2 ustrezno dopolni.

Prehodne in končne določbe

K 119. členu

IP ponovno pojasnjuje, da je Splošna uredba te določbe ZVOP-1 z veljavno ureditvijo prenosov osebnih podatkov v tretje države in mednarodne organizacije v praksi že razveljavila. Po veljavni ureditvi namreč lahko odločitve o ustreznosti varstva osebnih podatkov v tretjih državah izdaja le Evropska komisija. V primeru, da bi odločbe IP o ustreznosti ravni varstva osebnih podatkov ohranile veljavnost, četudi kratek čas, bi to pomenilo neposredno kršitev 45. člena Splošne uredbe, saj bi se lahko prenosi podatkov iz Slovenije (in to zgolj iz Slovenije in nobene druge države članice EU) v določeno tretjo državo, za katero je bila taka odločba izdana (konkretno gre za Severno Makedonijo), nadaljevali kljub temu, da Evropska komisija za to državo ni izdala sklepa o ustreznosti. Glede na bistvene spremembe pravil področja prenosov osebnih podatkov v tretje države po Splošni uredbi bi v nasprotnem primeru lahko nastale situacije dvotirnega urejanja ter posledično neenakega urejanja istovrstnih pravnih razmerij.

Glede odločb, ki jih je IP izdal na podlagi 70. člena ZVOP-1 pa vse ustrezno ureja že sama Splošna uredba v petem odstavku 46. člena, ki določa, da dovoljenja države članice ali nadzornega organa na podlagi drugega odstavka 26. člena Direktive 95/46/ES ostanejo veljavna, dokler jih zadevni nadzorni organ ne spremeni, nadomesti ali razveljavi, če je to potrebno.

Zato predlagamo, da se 4. odstavek 119. člena predloga ZVOP-2 črta.

K 121. členu

IP opozarja, da bi Slovenska Akreditacija postopke akreditacije že morala izvajati, podaljševanje do 1. 1. 2024 ni skladno s Splošno uredbi, zato predlagamo črtanje tega člena.

K 122. členu

IP predlaga črtanje 122. člena, saj nastaja s to določbo povsem pravno nedopustno stanje, ko bi lahko upravljavci in celo tudi obdelovalci videonadzor v prevoznih sredstvih, kot enega najhujših posegov v zasebnost posameznika, izvajali tri leta nezakonito in brez ustrezne pravne podlage ter v nasprotju z že veljavnimi določbami Splošne uredbe in ZVOP-2.

Glede na vse navedeno IP sklepno pojasnjuje, da je sprejem jasnega in konsistentnega ZVOP-2 nujno potreben čim prej. Slovenija je namreč edina članica EU, ki zakona za izvajanje Splošne uredbe v vseh teh letih še ni sprejela, zaradi česar ji grozi kazen zaradi neizpolnitve obveznosti iz prava EU. Aktualni sklic Državnega zbora pa mora zatečeno situacijo razrešiti s čimprejšnjim sprejemom zakona. V kolikor torej katere od pripomb ne bodo sprejete z amandmaji, bo nedvomno nujno potrebno ZVOP-2 v najkrajšem možnem času novelirati.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka